

Як повернутись в Україну або отримати допомогу за кордоном під час пандемії COVID-19

На сьогоднішній день поширення коронавірусної інфекції COVID-19 стало викликом для людей у всьому світі, не залежно від займаної посади, чи соціального статусу в суспільстві.

Так, як від коронавірусної інфекції ще не існує вакцини, найефективнішими засобами протидії пандемії визнані обмеження пересування людей і режим карантину. Тож як повернутись в Україну або отримати допомогу за кордоном під час пандемії COVID-19, роз'яснює фахівчиня відділу Компаніївське бюро правової допомоги – Ірина Дремлюга.

Відповідно до статті 1 Закону України “Про захист населення від інфекційних хвороб” **карантин** - адміністративні та медико-санітарні заходи, що застосовуються для запобігання поширенню особливо небезпечних інфекційних хвороб

Відповідно до статті 29 Закону України “Про захист населення від інфекційних хвороб” з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, і з урахуванням рішення Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 10 березня 2020 року прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 (зі змінами та доповненнями від 16 березня 2020 р. № 215) «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».

З 0:01 16 березня 2020 року (опівночі між 15 та 16 березня) припинено в'їзд на територію України для іноземців та осіб без громадянства. Виключення становлять акредитовані дипломати представництв іноземних країн в Україні, співробітники представництв міжнародних організацій. Міністерство закордонних справ України (далі – **МЗС України**) також в особливих випадках має право видавати індивідуальні дозволи на в'їзд іноземців.

Заборона на в'їзд може бути скасована чи продовжена в залежності від ситуації із поширенням коронавірусу COVID-19 у світі. Громадяни України та ті іноземці, які мають право на постійне або тимчасове проживання на території України, мають право в'їзду в Україну.

З 0:01 17 березня (опівночі між 16 та 17 березня) Україна припинила міжнародне регулярне пасажирське сполучення, тож навіть громадяни України та іноземці, які мають право на постійне або тимчасове проживання на території України, не зможуть прибути до України регулярним пасажирським сполученням - рейсовим літаком, потягом чи автобусом. Усі

громадяни України мають право на перетин державного кордону для повернення на територію України.

В'їзд на територію України припинився для іноземців та осіб без громадянства з 16 березня 2020 року з 00 годин 01 хвилин.

Заборона на в'їзд може бути скасована чи продовжена в залежності від ситуації із поширенням коронавірусу в світі.

Важливо! Оперативну інформацію щодо заходів, які вживаються іноземними державами з протидії розповсюдженню COVID-19, можна знайти на сайті Міністерства закордонних справ України <https://mfa.gov.ua/>

Іноземні громадяни або особи без громадянства, які не мають права на постійне або тимчасове проживання в Україні, не мають права в'їхати на територію України.

Іноземці, які мають право на постійне або тимчасове проживання в Україні, можуть в'їхати на територію України так само, як і громадяни України.

Також в'їзд дозволено для людей, які є подружжям або дітьми громадян України, працівниками іноземних дипломатичних представництв та консульських установ, акредитованих в Україні, представництв офіційних міжнародних місій, організацій, акредитованих в Україні, та членів їхніх сімей, водіїв та обслуговуючого персоналу вантажних транспортних засобів, членів екіпажу.

Крім того, передбачені винятки для певних груп іноземців. Рішення про їх допуск ухвалюватиме МЗС разом з Державною прикордонною службою України. Наприклад, якщо буде необхідно прибуття в Україну лікарів або інших фахівців.

Кроки для повернення до України у період тимчасового обмеження перетину державного кордону

1. Реєстрація у системі ДРУГ. Це спеціальна система Міністерства закордонних справ України, в яку людина вносить свої дані і повідомляє МЗС та закордонним дипломатичним установам України про своє перебування у певній країні. Обов'язково повідомити МЗС про країну, місце перебування, і надайте якомога більше інформації про суть проблеми в розділі "Коментар до подорожі". Зокрема, це суттєво спрощує збір даних для формування списків громадян України, які мають термінову потребу повернутися додому в період обмежень.

Уважно вказуйте адресу електронної пошти, адже в разі помилки в цій адресі, особа не зможе авторизуватись у системі.

2. Звернення до посольства чи консульства у країні перебування електронною поштою чи за телефоном гарячої лінії, які вказані на їхній офіційній сторінці.

Усі співробітники посольств і консульств України працюють цілодобово, щоби надавати допомогу всім тим, хто її потребує.

В електронному листі на e-mail дипломатичної установи необхідно написати:

- ім'я, прізвище і по батькові,
- контактний телефон,
- місце перебування,
- суть проблеми, у вирішенні якої потрібна допомога.

3. Спостереження за оновленнями на сайті МЗС з оперативною інформацією щодо обмежень, які країна перебування особи ввела на перетин кордонів та пересування.

Держава надає максимальне сприяння туроператорам та перевізникам, що вони забрали українських туристів з віддалених куточків світу.

Налагоджено планове повернення українців з Єгипту, ОАЕ, Домініканської Республіки, курортних островів Азіатсько-Тихоокеанського регіону.

Україна визначила точки-хаби, з яких громадяни України гарантовано зможуть дістатись до України безкоштовно або за пільговими цінами:

- Стамбул
- Дубаї, Абу-Дабі
- Прага
- Берлін
- Варшава, Перемишль
- Відень
- Братислава
- Рига, Вільнюс

Список хабів постійно оновлюється, переглянути оновлені списки на сайті МЗС та на сайті Міністерства інфраструктури України.

Коли і звідки відправлятимуться рейси - громадян повідомлятимуть посольства.

Крім того, ця інформація буде на офіційних сайтах Міністерства закордонних справ та Міністерства інфраструктури.

Списки громадян, які мають термінову потребу повернення в Україну спеціальними нерегулярними рейсами, формуватиме посольство або консульство у країні перебування особи.

Контакти усіх закордонних дипломатичних установ України можна знайти на спеціальній сторінці сайту МЗС України.

Для того, щоб повернутися до України на власному автомобілі необхідно уважно ознайомитись з обмеженнями в тих країнах, через які буде пролягати маршрут, та режимом роботи пропускних пунктів на державному кордоні України.

Інтерактивна карта актуальних даних щодо роботи пунктів пропуску на державному кордоні України доступна за посиланням на сайті Нової Митниці.

У пунктах пропуску на кордонах працюють спеціально створені санітарні відділи. По поверненню з країн, де відповідно до даних ВООЗ склалась несприятлива епідситуація у зв'язку з поширенням коронавірусу, на пунктах пропуску усі громадяни проходитимуть температурний скринінг і

вживатимуться відповідні заходи - людину направлятимуть на самоізоляцію вдома протягом 14 днів, за необхідності - в медичний заклад.

Якщо в період карантину у вас закінчується дозвіл на роботу або перевищено строк перебування в ЄС, МЗС України передбачило, що на період застосування обмежувальних заходів урядів різних країн, у громадян за кордоном можуть виникнути проблеми з протермінованими документами. Тому Україна вже працює з урядами відповідних країн, щоб, зважаючи на обставини, для таких громадян не було штрафів чи інших наслідків. Про ухвалення відповідних рішень іноземними країнами буде повідомлено додатково.

У разі перевищення терміну дозволеного перебування в іноземній країні або ризику такого перевищення рекомендуємо негайно звертатись до консульства в країні перебування електронною поштою. Електронні адреси всіх закордонних дипломатичних установ можна знайти [на сайті МЗС України](#).

Представники Європейського Союзу повідомили, що співробітники прикордонної служби відповідної держави-члена ЄС можуть робити винятки та не застосовувати санкції до громадян, які перевищили термін дозволу на перебування в країнах-членах ЄС. Але головна умова - факт, що таке перевищення відбулось з причини, яка не залежала від відповідної особи, та має бути належним чином задокументовано.

В умовах стрімкого поширення коронавірусної інфекції по всьому світу закордонні дипломатичні установи тимчасово переходять на особливий режим, який передбачає дистанційну форму роботи зі зверненнями громадян та посилене опрацювання запитів громадян.

Особлива форма роботи передбачає, що дипломатичні установи за кордоном продовжать здійснювати свої функції у дистанційному режимі, крім форс-мажорних випадків, де потрібні негайні консульські дії та функції, особливо пов'язані з пандемією.

Закордонні дипломатичні установи (ЗДУ) у цей період будуть опрацьовувати звернення щодо оформлення:

- посвідчень особи на повернення в Україну у разі необхідності повернення в Україну цього чи наступного тижня;
- набуття громадянства України за народженням дітям, народженим у країні перебування та у зв'язку з оформленням їм посвідчення особи на повернення в Україну у разі реальної необхідності невідкладно повернутися в Україну;
- віз для в'їзду в Україну для забезпечення інтересів України у сфері зовнішньої та внутрішньої політики, а також у випадках, які мають гуманітарний характер за рішенням керівника ЗДУ.

Звернення громадян до консульських установ, які тимчасово не будуть оброблятися через надзвичайну ситуацію:

- оформлення паспортів громадянина України для виїзду за кордон;

- посвідчень особи на повернення в Україну, за виключенням втрати/відсутності паспортних документів, реальної необхідності громадянина повернутися в Україну;
- у інших критичних для громадян України випадках за рішенням керівника ЗДУ;
- прийняття на консульський облік;
- питання нотаріату (крім форс-мажорних випадків, наприклад завірення документів про смерть, необхідних для транспортування померлих, заяв про виїзд дітей тощо), РАЦС, витребування, легалізації документів;
- питання громадянства, за виключенням оформлення набуття громадянства України за народженням дітям, народженим у країні перебування та у зв'язку з оформленням їм посвідчення особи на повернення в Україну у разі реальної необхідності повернутися в Україну;
- оформлення віз для в'їзду в Україну чи транзитного проїзду через її територію, за виключенням випадків необхідності забезпечення інтересів України у сфері зовнішньої та внутрішньої політики, а також у випадках, які мають гуманітарний характер, за рішенням керівника ЗДУ;
- засвідчення офіційних документів апостилом та в порядку консульської легалізації (для представництв МЗС на території України);
- відвідування затриманих/заарештованих тощо;
- виїзні консульські обслуговування.

Приймаючи до уваги збільшення рівня правових питань та проблем, які виникають, у тому числі, через впровадження карантину система надання безоплатної правової допомоги посилює роботу своїх дистанційних сервісів надання БПД.

Як отримати правову допомогу дистанційно:

- зателефонувати на безкоштовний номер системи надання безоплатної правової допомоги 0 800-213-103;
- поставити питання в повідомленні на електронну адресу центру kropyvnytskyi1.kropyvnytskyi@legalaid.kr.ua ;
- поставити запитання в месенджер фейсбук-сторінки системи БПД <https://www.facebook.com/Kropyvnytskyi.1.Centre.BVPD/> ;
- написати на електронну пошту найближчого місцевого центру (адреси можна дізнатися на сайті системи БПД <https://www.legalaid.gov.ua/> .
- скористатися правничою вікіпедією WikiLegalAid <https://wiki.legalaid.gov.ua> ;
- прочитати правову консультацію на телеграм-каналі «Безоплатна правова допомога» <https://t.me/ualegalaid> .

